

els HOSTALETS DE PIEROLA
Temple parroquial de Sant Pere
Església s/nº
08781 Els Hostalets de Pierola
Arxiprestat: Piera-Capellades
Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Lloc: El terme municipal dels Hostalets de Pierola es troba al SE de la comarca de l'Anoia, a tocar de la comarca del Baix Llobregat. Limita al sud amb Masquefa i Sant Esteve de Sesrovires, a l'oest amb Piera i la Pobla de Claramunt, al nord amb el Bruc i Collbató i a l'est amb els municipis d'Esparreguera i Abrera¹. Aquest municipi s'anomenava Pierola fins l'any 1987².

¹ Ajuntament dels Hostalets de Pierola. Dins: <http://www.elshostaletsdepierola.cat> [Consultada 9-07-14]

² Wikipèdia. L'enciclopèdia lliure. Dins: <http://ca.wikipedia.org>. [Consultada 9-07-14]

Datació: Inici de les obres de l'edifici actual, 1908. Les primeres dades sobre la creació d'una parròquia a la zona corresponen al municipi conegut com a Pierola i daten del segle XI.

Estil arquitectònic: Neoromànic

Descripció: Planta basilical de sostre a dues aigües. La torre del campanar és de totxo vista i es troba situada a la dreta del portal. L'interior està separat per dues files de columnes que acaben dividint l'altar major de la sagristia. Va ser iniciat cap a la fi del segle XIX però l'obra principal es va dur a terme entre 1940 i 1962, dirigida per Josep M. Sagnier³. El 1956, Cèsar Martinell⁴ va realitzar el projecte de decoració del presbiteri. Les pintures són d'Antoni Català, de 1958.

Història⁵: La parròquia té origen en l'antiga església castral de Sant Pere de Pierola, dependència del castell d'aquesta població, i que s'esmenta documentalment a partir del 1071, tot i que es comencen a tenir dades d'habitabilitat a la zona l'any 1002⁶. Les dades documentals continuen sent presents els anys 1041⁷ i 1060⁸. Es coneix com parròquia des del 1184. Sempre fou subjecta a l'obediència episcopal, bé que es pretengué vincular-la a la canònica de Sant Vicenç de Cardona en el segle XII, sense que arribés a tenir efecte el lligam.

El temple de Sant Pere de Pierola documentat a mitjans del segle XI va construir-se en un lloc gens apropiat degut a la proximitat de torrents i rieres de manera que l'església romànica⁹ (per els anys en que va ser construïda) es derruïa mitjans del segle XVIII i en el seu lloc es va construir una església barroca (1750). Que el lloc no era els més adequat per a l'aixecament d'un edifici queda palès en un document de l'any 1426 en el que es fa una reunió de parroquians per a mirar d'aconseguir diners per a la millora de l'edifici¹⁰. L'any 1754 es col·locà la primera pedra del nou edifici, però, es

³ Sagnier i Villavecchia, Enric, (Barcelona, 1858 – 1931). Arquitecte català. Tot i que es decantà en alguna de les seves obres per l'estil modernista, la seva principal font d'inspiració fou l'arquitectura medieval, d'aquí prové l'estil Neoromànic de l'actual església d'Hostalets de Pierola. Dins: <http://ca.wikipedia.org> [Consultada 9-07-14]

⁴ Martinell i Brunet, Cèsar, (Valls, 1888 –Barcelona, 1973). Arquitecte, investigador i historiador de l'art català, a cavall entre el Modernisme i el Noucentisme. Dins: <http://ca.wikipedia.org> [Consultada 9-07-14]

⁵ ADB, Parròquies, Arxius, 8 p. 551-599.

⁶ 1002, febrer, 7. Othó, per la gràcia de Déu bisbe de la Santa Seu de Gerona, i per voler de Déu Abat del cenobi de S. Cugat junt ab sos monjos firma escriptura de precari a Arnulfo i a Ermesinda sa muller, del alou que diuen Castelletts situat al terme de Masquefa (Macihefa). Havia pertenescut a Belel. Eizo, difunt, lo llegà junt amb los de Piera i Pierola (Apiaria majore i Apiaria minore) a la casa de S. Cugat. Arx. Cat. Lib. II Antiq. n. 579.

⁷ Any 1041, gener 13 (10 d'Enric). Guila donà al Monestir de St. Llorens del Munt una casa, terra i vinyes situades a Canyelles en lo terme del Castell de Apierola. Confronta a llevant ab lo terme d'Esparraguera i a ponent ab lo camí. Arx. Cor. Ar. Spec. S. Llorens de Munt, quadern 20, n. 1.

⁸ Any 1060, gener 7. Udagario llegà a St. Pere de Pierola lo alou que té Bernat Marcucio amb ses pertenençies i que fou de Godmar. Arx. Cor. Ar. Spec. S. Llorens de Munt, 2XX Pergamí de Pierola, n. 2.

⁹ Sant Pere de Pierola. Dins: <http://coneixercatalunya> [Consultada 9-07-14]

¹⁰Any 1426. Junta de parroquians per tractar del modo de conservar i millorar l'església del terme del Castell de St. Pere de Pierola. (Hi ha l'acta completa). Arx. Parroq. de Pierola, Manual V de Escripures 1396 a 1451, f. 46..

mantingué poc temps en bones condicions: durant la guerra del francès patí molts atacs i saquejos que feren malbé tant l'església com la rectoria i els quals ens han arribat descrits amb detall, gràcies a les notes del rector Pere Solanllonch que es conserven a l'Arxiu Parroquial d'Hostalets de Pierola¹¹. L'església continuà en funcionament fins l'any 1868 en què el culte passà a l'església d'Hostalets de Pierola que mantindria la categoria parroquial des d'aquell moment. Sembla que el trasllat es degué a l'augment poblacional en la llavors barriada d'Hostalets. El creixement humà del nucli dels Hostalets es feu en detriment de Pierola que, alhora que anava minvant la seva població, contemplava com és succeïen les sol·licituds dels habitants dels Hostalets al bisbat, demanant permís per edificar-hi una nova capella.

L'església de Sant Pere d'Hostalets té el seu origen en una capella aixecada en aquell nucli de poblament, creat vers el segle XVII, dedicada a la Mare de Déu del Roser, i a la que es traslladà l'advocació de Sant Pere quan es convertí en parròquia de Pierola i Hostalets, essent beneïda el 21 d'agost de 1852. L'antiga parròquia de Sant Pere de Pierola passà el 1871 a la condició de sufragània de la recent constituïda d'Hostalets, per voluntat del bisbe Pantaleó Montserrat i, actualment, es troba en desús.

Primeres visites pastorals a els Hostalets de Pierola

1303, maig, 25 (dissabte). El bisbe Ponç de Gualba tonsurà en la capella del Palau Episcopal de Barcelona a uns nois; entre els quals consta un de Pierola¹².

El 15 de juny de l'any 2004 una butlla del papa Joan Pau II decretava, sobre el territori de l'antic arquebisbat de Barcelona, la creació de tres noves diòcesis: Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa. La nova diòcesi de Sant Feliu de Llobregat està formada per nou arxiprestats i dues vicaries: Vicaria del Llobregat que agrupa els arxiprestats de Bruguers, Montserrat, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat i Sant Vicenç dels Horts, i la Vicaria del Penedès – Anoia – Garraf amb els arxiprestats d'Anoia, Garraf, Piera-Capellades i Vilafranca del Penedès. El bisbe titular de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat és monsenyor Agustí Cortés Soriano que va iniciar el seu ministeri episcopal el 12 de setembre de 2004.

La primera visita pastoral del bisbe Agustí a la parròquia de Sant Pere d'Hostalets de Pierola va ser el 7 de febrer de 2010.

Rectorologi de Pierola i Hostalets

1308 - 1320	Pasqual de Avellà
1320 - 1329	Ramon de Llanes
1329 - 1348	Arnau de Solanes
1348 - 1363	Ramon Bonshom
1363 - 1388	Ramon de Anglesola
1388 - 1399	Jaume Vives
1399 - 1406	Antoni Casalderig
1406	Joan Garrasca
1411	Bernat Oller
1411 - 1413	Joan Besora

¹¹ Sant Pere de Pierola. Dins: <http://coneixercatalunya> [Consultada 9-07-14]

¹² ADB, V. P. 1-2, fol. 3; M- N 8.

1413 - 1426	Pere Les Eres
1426 - 1432	Francesc Mur
1432 - 1436	Pere Martí
1436 - 1437	Gabriel Gotinyo
1437 - 1445	Bernat Nadal
1445 - 1454	Joan Costegat
1454 - 1482	Francesc Canaletes
1482 - 1489	Lluís Santangel
1489 - 1495	Pere Feralt
1495 - 1503	Miquel Peyró
1503	Nicolau bret
1520	Lluís Gales
1520 - 1552	Antoni de Luna
1552 - 1555	Bartomeu Coletes
1555 - 1557	Mateu Gasset
1557 - 1559	Antoni Agustí
1559 - 1567	Onofre Yvorra
1567 - 1581	Bartomeu Marqués
1581 - 1599	Francesc Aguilera
1599 - 1632	Rafael Mercer
1632 - 1634	Francesc Roger
1634 - 1637	Pere Maymó
1637 - 1676	Jaume Modolell
1676 - 1684	Bartomeu Robert
1684 - 1709	Josep Civil
1709 - 1744	Joan Civil
1744 - 1780	Josep Tramullas
1780 - 1785	Miquel Dalmau
1785 - 1824	Pere Solanllonch
1824 - 1828	Josep Ratera
1828 - 1831	Salvador Casas
1831 - 1834	Joaquim Bordas
1834 - 1859	Andreu Mateu
1859 - 1865	Sebastià Crusat
1865 - 1869	Ramon Casacuberta

L'any 1867 aquesta rectoria s'anomena dels HOSTALETS

1869 - 1877	Manuel Coll
1877 - 1910	Esteve Forcadell
1910 - 1913	Baldiri Cardona
1913 - ?	Josep Font

[...]

1993 - 2000	Francesc Mestre Saura
2000 -	Ramon M. Bosch Vendrell

Abreviatures

ADB Arxiu Diocesà de Barcelona

V.P. Vistes pastorals

Bibliografia

Els Hostalets de Pierola : l'ahir i l'avui del nostre poble; coordinació i disseny: Maria Rosa Sallés Portet. [Hostalets de Pierola] : Ajuntament d'Hostalets de Pierola, DL 2008

Martí i Bonet, Josep, *Speculum Novum Titulorum Ecclesiae Barchinonensis*, V. III Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

Mas, J. Notes, *Notes històriques del Bisbat de Barcelona* (Barcelona 1906-1921). 13 volums.

Planas, Jordi; Valls-Junyent, Francesc, *Cacics i rabassaires : dinàmica associativa i conflictivitat social : els Hostalets de Pierola, 1890-1939* [Igalada] : Centre d'Estudis Comarcals d'Igalada, 2011.

Recursos electrònics

Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Artístic i Arquitectònic.
<https://extranet.cultura.gencat.cat/eGIPCI>

Conèixer Catalunya. Dins: <http://coneixercatalunya>